

Dziekan Wydziału Fizyki
prof. dr hab. Jan Bartelski

Szanowny Panie Dziekanie, w imieniu społeczności doktorantów Tymczasowa Rada Doktorantów pragnie zwrócić Pańską uwagę na sytuację materialną uczestników studium doktoranckiego na Wydziale Fizyki.

Stypendium wypłacane na wydziale pozostaje praktycznie niezmienione od 7 lat. Wynosi ono w obecnej chwili 1045 zł dla doktorantów pierwszego roku, oraz 1070 zł dla pozostałych lat. Utrzymuje się ono na poziomie absolutnego ustawowego minimum – 60% najniższej pensji asystenta. Stypendium w tej wysokości mogło być postrzegane jako satysfakcjonujące 7 lat temu, jednakże od tego czasu suma ta przestała być wystarczająca. Według danych GUS w latach 2000 – 2006 zanotowano 55% wzrost cen żywności. Ceny mieszkań wzrosły o 400%, co oczywiście ma wpływ także na ceny ich wynajmu. Pragniemy zwrócić także uwagę, że koszt życia w Warszawie, gdzie znajduje się nasz wydział, znacząco odbiega od cen ogólnopolskich. Płace na wydziale, na wszystkich stanowiskach przewyższają ustalone ministerialnie minima o około 20%. Jedynie wysokość stypendium doktoranckiego jest na poziomie równym minimum.

Należy pamiętać, że osoby zaczynające studia doktoranckie mają około 25 lat. Jest to wiek, w którym powinno się rozpocząć ścieżkę rozwoju zawodowego oraz planować założenie rodziny. Większość osób podejmujących studia godzi się na niskie stypendium z konieczności, gdyż ta droga jest jedyną możliwością rozpoczęcia kariery naukowej. Studia doktoranckie w naszych oczach nie są przedłużeniem studiów magisterskich, lecz pierwszym stanowiskiem pracy. Doktoranci wypełniają ważną rolę na Wydziale zarówno pod względem wypełniania zadań dydaktycznych, jak i pracy naukowej. Prowadzone badania są na poziomie światowym i wymagają odpowiedniego zaangażowania i wiedzy. Zadania te są tak absorbujące, że praktycznie niemożliwe jest podjęcie dodatkowej, płatnej pracy. Obecne stypendium nie pozwala na samodzielne utrzymanie się doktoranta w Warszawie i wymaga wsparcia rodziny.

Jesteśmy zaniepokojeni brakiem zainteresowania tymi sprawami ze strony Uniwersytetu i Wydziału. Chcemy zwrócić uwagę, że uczestnicy studium doktoranckiego są bardzo ważni dla Wydziału Fizyki, także pod kątem wysokości ministerialnej dotacji dydaktycznej, rekompensując zmniejszającą się ciągle liczbę studentów. Wydział Fizyki Uniwersytetu Warszawskiego cieszy się renomą jednego z najlepszych ośrodków fizyki w Polsce.

Wciąż przyciąga wiele osób spoza Warszawy, jednak kontynuacja dotychczasowej polityki, w naszym mniemaniu, doprowadzi do spadku atrakcyjności marginalizacji jego znaczenia i przekształcenia w ośrodek lokalny.

Osoby przystępujące do studiów doktoranckich są wykształcone, zdolne i posiadają poszukiwane na rynku pracy umiejętności. Nie jest dla nich problemem znalezienie posady znacznie korzystniejszej płacowo, tym bardziej, że dane statystyczne wskazują na coraz większy rozdzźwięk pomiędzy wysokością stypendium, a średnimi zarobkami w Warszawie. Mając na uwadze coraz trudniejszą sytuację materialną zdecydowanie częściej będą rezygnowały z kariery na Wydziale Fizyki, na rzecz normalnego życia zawodowego lub rozpoczęcia studiów doktoranckich w lepiej płatnych jednostkach.

W bieżącym roku zostaną po raz pierwszy wypłacone stypendia socjalne dla doktorantów. Kryteria ich przyznawania i wysokości zostały ustalone w identyczny sposób jak dla studentów. Jest to jaskrawy przykład niepoważnego traktowania doktorantów ze strony Uniwersytetu. Nie trzeba chyba nikogo przekonywać, że potrzeby osoby rozpoczynającej studia magisterskie w wieku 19 lat i osoby na studiach doktoranckich w wieku 25 lat są znacząco inne. Przykładanie tej samej miary do oceny sytuacji materialnej tych osób jest nieporozumieniem. Zaledwie 5 osób spełniło niezwykle niskie wymagania (572 zł dochodu na członka rodziny). W analogiczny sposób zostały potraktowane stypendia naukowe. Suma pieniędzy przekazana od Rektora do dyspozycji Komisji Stypendialnej na ten cel była mniejsza niż najniższe możliwe stypendium pomnożone przez najmniejszą możliwą liczbę osób jakim należy ją przyznać, które to liczby regulowane są stosownym rozporządzeniem Rektora. Wiemy, iż dzięki uprzejmości Pana Dziekana, na ten cel zostały przekazane dodatkowe środki, tak aby wypłaty były w ogóle możliwe. Wypłacane stypendia naukowe będą w wysokości około 200 zł na miesiąc.

Rozwiązania tego typu nie są odpowiedzią na problem, ponieważ ze względu na swój charakter dotyczą jedynie części doktorantów. Tymczasem osoba w wieku 25 lat powinna być w stanie utrzymać się samodzielnie, bez potrzeby proszenia o pomoc, niezależnie od tego z jak zamożnej rodziny pochodzi i od tego czy w danym roku kwalifikuje się do stypendium naukowego.

Naszym zdaniem jedynym możliwym rozwiązaniem problemu jest zwiększenie stypendium doktoranckiego. Biorąc pod uwagę wzrost cen przez ostatnie lata musi to być podwyżka o co najmniej 44% (która zrekompensuje podwyżki kosztów życia), o ile Wydział Fizyki chce utrzymać atrakcyjność studium i dotychczasową liczbę jego członków.

Tymczasowa Rada Doktorantów:

Lech Piotrowski (przewodniczący), Ryszard Kostecki, Krzysztof Miernik,
Jan Mierzejewski, Jan Skowron.

.....